

Изази недјељом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ и АУСТРО УГАРСКУ и БОСНОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ на годину 5 ф. на по год 3 ф., на четврт године 1 ф. и 50 новчића.

За све остале земље у ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на годину 20 франка, на по године 10 франка, на четврт године 5 франка.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Л И С Т ЗА ПОЛИТИКУ И БЪИЖЕВНОСТ.

Преплата шаље се у платеним писмима непосредно администрацији „Гласа Црногораца“ на Цетињу, а може се и вартком упућивањем пошти у Котор. Дошле шаље се уредништу. Рукопис се не враћају.

За огласе плаћа се од реда 5 новчића. За пеће и на дуже вријеме мање.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛ. ЦРНОГОРЦА“.

БИОГРАД, 21 јануара. — Војни министар наумио је увести у српској војсци, на мјесто садашњих кешја, руске калибриће са бијелим орлом српским.

КОЛОН, 21 јан. — „Kölnische Zeitung“ јавља из Лисабона: Португалска влада послала је у понедјељник опширан меморандум вел. државама, предлажући конференцију. Позиву на берлински уговор није потребан преходни приставак Инглеске. Нова је влада изјавила инглеској влади, да ће се држати увјерења својих преходника.

РИМ, 21 јан. — Финансијски међународни булетин предлаже, да се поново оснује италијанска банка у Цариграду. Таква банка, вели. може имати сјајну будућност, но можда је још прерано.

ПЕТРОГРАД, 21 јан. — Бенеро Пузиревски постављен је за старјешину бенер штаба у варшавском војном округу. — Сад је извјесно, да ће њемачки Цар доћи на љето на руске маповре.

ПАЗИЗ, 21 јануара — „L'Inces“ јавља, да је Тирар у име министра Којстана наредио бенер прокуратору и исправнику, да по сваки начин заступе пут насиљом сметању бирачких зборована. Према новинским гласовима о неслози међу министрима, вели „Journal de Paris“: Министарство ће још остати коју недјељу овако какво је, бар док се министар Којстас не буде поставио за гувернера Алжерије. Тада ће настати природна промјена.

БЕЧ, 23 јан. — „Polit. Corresp.“ пише из Биограда: Владним круговима било би жао, ако би гласовима о српско-црногорском савезу за обрану

и нападај иностранство повјеровало. Гавро Вуковић је само, по наредби Књаза Црногорског, учинио дужност пристојности. Пријатељство између двије балканске државе тим би више вала да је добро дошло, што оно много ујемчава одржање општега мира.

ПЕТРОГРАД, 23 јан. — Брзо ће се њеки чланови царске породице унаприједити у војсци.

БЕРЛИН, 23 јан. — Примајући кадете који почињу војну службу, рекао је Цар: Официри ваља да су стрпеливи и благи према војницима те да не ишту више но што се може. (Народ се много тужио да официри муче војнике без невоље, и новине су већ биле устале на то. Ур.) Ваља свом снагом подржавати монархију.

„Norddeutsche Algen. Zeitung“ изјављује, да је разговор Бисмарков са франц. пуковником Стофеном нетачно објављен, те вели: Њемачкој ишта не би користило да је Француској угоднија. Од вјекова је Њемачка изложена нападајима Француским, те ће по прилици тако бити још неколико вјекова. Томе је једина помоћ добра војска.

БУДАПЕШТА, 23 јан. — Гроф Јулије Андрашија опасно се разболио.

СРИЈЕДАЦ, 23 јан. — Затворена су шесторица, који су, уз мајора Паницу, срамотили принца Фердинанда и владу. Од 1 фебруара обалиће се општински намет на страну робу са 5 на 2 по сто.

ЛОНДОН, 23 јан. — Парсел је напустио партију против „Тажмса“ и пристао је да му „Тажмс“ за то плати глобу од 5000 стерлинга, а био је некако сто хиљада.

БЕРЛИН, 24 јан. — Данас је био парламентарни објед у кнеза Бисмарка, био је и Цар.

— Да бог да, ћецо, и ви дочекали, па ми вјеровали!

Јуче дошао код кнеза Јова, да му честита рођени дан, св. Јована (зач. Јов. крст.) Ту је пош. учитељ и неколико сељана — Јовових пријатеља. Посједали сви око огња по сеоском обичају (и ако није било ни најмање зиме), па пуше. Пошто се њеколико пута обредине бардаком, рећи ће пош:

— Дед, Станко, причај нам штогађ из своје прошлости — заслади нам ово црвенице.

Настаде тишина. Сви наперили уши, а упрли очи у Станка — пише у њ, „као тезда у шарена врата“. Наједаред зачу се домаћин, гдје заповједним гласом вели синчићу, да донесе кукуруза, да се пече.

— Зачни, Станко, ја! зачни! — говори раху зељаци.

— Е, ћецо моја! — поче Станко својом обичном дозивом. — Друго је некада вријеме било... Ево данас ће ће по намастирима можеш виђети, да и женске послужују; а у моје ђетињско доба нијесу смјели калуђери ни женске мачке хранити!.. На ало ли, ћецо моја, свијет дође!.. А да ви причам...

— Мани се, бога ти, таква прича ња!.. Све се збива по околостинама, — пресејче га учитељ, који је јамачно свршио препарицију у Задру.

— Причај ти нама како те оно преварише кад си се женио, знаш, Станко? — додадоше сељаци.

Старац се бијаше замислио. За времена њихова разговара кукурузи се пушише на жеравици, а дијете је махало једном старом шенирином, да се љепше испеку.

— Пиј, прајатељу Станко! Држ овн мосура, нек ти слађе прија вино, — говораше домаћин Станку, пружајући му бардак с вином, и нудећи га једним кукурузом, што му га бијаше дијете додало.

— Не ћу ти ја врућа мосура, не! Знаш, да сам е' врућих мосура све ове

СЕЊСКА РИЈЕКА, 24 јан. — Граф Јулије Андрашије на веле је муке.

АТИНА, 24 јан. — Министарство Трикуписово брзо ће се поупити.

ПАЗИЗ, 24 јан. — У недјељу ће Којстасе пратити Тирара у Лезан, на отварање тргов. борсе. То се узима као знак слоге међу њима. Предсједник Сади-Карно био је јутрос у руском посланству да походи Велик. Књаза Николу Николајевића

БИОГРАД, 24 јан. — Г. Гавро Вуковић кренуо је јутрос у Цариград. „Српске Новине“ доносе премјештаје у војсци. Бен. Анто Вогићевић постао је старјешином дупавске дивизије. Влада ће подијети скупштински приједлог да се грошак за допуну оружања војске набави накнадним општинским прирезом. — Краљ је брзојавно захвалио руском Цару на послатој му Царевој слици.

ПАЗИЗ, 24 јан. — Војвода Монпансије умрло је невидовно од капље.

БЕРЛИН, 24 јан. — Службени лист доноси Цареву наредбу кнезу Бисмарку, којом му заповиједа да нареди преставницима њемачкијем у Француској, Инглеској, Белгији и Швајцарској, да зашитају владе тих држава, да ли су склоне међународном договору ради задовољења жеља радничких. Ако пристају, Бисмарк ће позвати на конференцију све владе којих се тиче радничко питање.

ПАЗИЗ, 25 јан. — „Journal des Debats“, говорећи о брошури Стофедој, суди да је мисао о враћању Алсасије и Лотарингије пука утопија и опасна политичка теорија. И да није Француска изгубила Алсасију и Лотарингију, морала би се мисао савеза

француско-њемачког против Русије одбити, као противна души, завјетима и користима Француске. Но да се створи, не толико савез на који нико не помишља, но слога дипломатских интереса и тврдо пријатељство између Француске и Русије, томе је било одавна, и прије 1870, довољно сталних разлога, које нико није кадар уклонити.

БЕРЛИН, 25 јан. — Ручно писмо Царево министру трговине наређује да се закон попуне ујемчењем радника, да се уреди трајање и начин рада по начелу једнакости пред законом, да се овласте повјереници радника да вијећају са газдама о заједничким стварима. — Државни сајет под пресједништвом Царевим, који ће сувише именовати и стручњаке, учиниће приправне послове.

БЕЧ, 26 јан. — „Polit. Corresp.“ исправљајући новинске гласове, изјављује, да ће се прах без дима увести у аустријску цјешадију без икакве сметње убојној готовости војске и без велика трошка — Кесар је синоћ пошао у Будапенту.

СЕЊСКА РИЈЕКА, 25 јан. — Стање грофа Андрашије промјењљиво је, но није на боље.

СРИЈЕДАЦ, 26 јан. — У Русичуку је затворен вински трговац Калонков, бивши руски офицер. У њега су нађена писма која га терете доказујући да је био у савезу са драгоманом рускога посланства у Букурешту. Калонков се је одавна дружио са Пашком. У земљи није ред помућен. Сем јављених, није нико више затворен.

ПАЗИЗ, 26 јан. — У буџетском одбору потврдио је Рувје гласове о француском зајму.

РИМ, 26 јан. — Криспи је изја-

Л И С Т А К „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“

Преварени мнадожења.

— Слика из сеоског живота (приповијетка једног стогодишњег старца) —

Пише Вељко Радојевић.

Можда од вас не ће нико познавати Станка Котуровића?... То вам је најстарији човјек у селу Ж.; повисока раста, широких плеча; просијеђели бркови напули му по раменима, као Краљевићу Марку; по дугувастиим црвеним образима и, по ће ће наборастом челу, — изгледа, да му још нема шездесет година. А запитајте га само, па ћете се зачудити колико их је преко главе претурио! — Родом је из Херцеговине; а овамо се још за свог дјетинства с оцем и са сестром преселио. Веселац је, то да му нема нара, — веселац, каква човјек само замислити може.

Шта вам он не зна причати... Што ћо кажу: „гладан би га ч'ек слуш'о"... Је ли на сајму, у крчми, код пријатеља, ма гдје било, — увјек прича, а свијет се око њега трпа... није, него управ грабе се, „као коње на сб“ — свак би желно, да му је најближи, да боље чује шта приповиједа. Ако се деси још, да је ту пош и учитељ, — то вам га поставе међу се; а он као бани се, — није шаза — сједи међу двјема најодличнијим лицима у селу. Кад зачне причати по што шта из свог мнађаног доба, не слушате, него управ гутате његове ријечи: — чини вам се, да се све то јуче збивало, а не назад шездесет до седамдесет година.

Кад би га когод запитао: „Станко, колико имаш година?“ — одговорно би:

— Ђецо моја, сто мање једну у вр главе!

На то би му когод од врагулана примијетио, да није истина; да није лијепо чути да старац говори оно, што није у путу и т. д. А он би на то рекао:

крватке оцкирило, — говораше Станко, примајући бардак једном руком, а другом показивајући друштву неколико својих доста добро сачуванијех зубова. — Ево, људи, одох једном у Невиђеће неком мом куму — Симу Радаковићу; донесе ми — овако — печена кукуруза; наједох се; напих се за њим студене воде: не потраја дуго времена, понадаше, наломине се, к'о да сви ђаволи у њ' убоше!.. И здрав си ми, домаћине!

— Бог ти га дао! — одговорише сви једногласно.

Пошто се старац нашо, пружи бардак домаћину, прогледа своје просијеђеле бркове и отпоче своје причање.

I.

Е, ћецо моја... А мој'о би' ви свијема бити отац...; не знам — оће — нашем пону?... А колико имаш година, душе ти' попе?

— Родно сам се оне године, кад су ноћерали Француза из Новог, — одговори пош.

Е-е-е-е! а ја ти то знам све, к'о да је јучер било, — одговори Станко; а чедо му се набори, те сте могли опазити три с краја у крај боре, по којима би човјек судио, — као што наш народ вјерује, — да се три пута женио; али: би се љуто преварио.

— Је ли истина, Станко, да си ти, за времена рата с Французима, заповиједао двадесеториним људи над тврђавом Шпањолом? — питаше га учитељ.

— Збиља, Станко, и ја сам чуо... Је ли истина? — говораше један сељак.

— Прекините сад тај разговор! разговарајете се други пут... Причај ти нама што те замолимо, — говораше други сељак.

— Е, ћецо моја! — настави Станко. — На што ви причам... Да... Ево како је то било: На сами Јован дан у трање... ево управ данас... шездесет и девет година, дозвола ме отац к себи и поче овако:

„Синко! К'о што видиш, ја сам ближе гробу него дому. По што се ја изврнем, остајеш самац са сестром. Наумио сам да те оженим, како би' тиме осигурао *) твоју лијепу будућност. Бог ти је дао — имаш прилично земље, стоке; а нијесмо се у благу родиши, па не ћемо ни умријет'. Виде — сестра ти — неће увјек с нама стајти: кад јој се срећа пријави отпуговаће у туђу кућу; па шта ћеш ти самац, к'о Стево Јовичић?... Кад умреш, не ћеш имати свога чељадета, да ти очи заклопи“, грешне ми душе, исте ријечи говораше покојник, к'о да га сад слушам.

Ја му се испричавах: још сам мнад; нека стечем; и шта му још нијесам говорио, ал' све би узалуд.

„Синко!“ настави. „Већ сам ти и цуру нашо, од какве нам не ће образ црвенисти; а, имућна је... Данас, нијутра, — кад јој се отац изврне, — све остаје теби и сестри јој.“

Оборим очи земљи — у знак одобравања. А и шта би'?...

— А зар га не упита ће ти нађе цуру? — превиде га учитељ.

Заинтати?... Да, заинтати!... Није тад било, мој учо, као данас: по неколико година мнадује се момак с цуром; састају се по колима, сијелима, прелима, и шта ти још знам куда, па на пошљетку вјенчају се без благослова родитељског; напуште своје родитеље, скићу се од немиле до недрага, док на пошљетку не пропадну. (Јер је тешка клетва родитељска)... Е, мој учо, друго је онда вријеме било... На што ви причам...; настави мој отац:

„Ти ћеш у јутру отићи стрци, и казати му, да сам поручио: до пет'ест дана нека дође са синовима; а Сима Радаковића поздравим, и замолим га, да ти буде вјенчани кум; реци му: е сам се вољан ш њиме окупити, к'о са својим из ђетињства највјернијим другом. А што би и тражио оће кума? Говораше мој покојни отац: Увјек

*) Осигуравањем. Осигурање долази од тал. assicurare. В. Р.

вио у камари, да се Италија налази у одличним односима са Француском и да жели хранити те односе.

ЛОНДОН, 26 јан. — „Рајтер“ допјаје по дипломатским извјештајима из Атине, да је влада Трикуписова ријешила, да се не задовољи положајем на Крити, створеним ферманом. Влада се спрема да почне независан рад у корист Кританима. Вел. државе средње Јевропе обавијестили су јелнску владу разговоријетно, да ће Грчка поднијети све пошлетке таке радње. Инглеска само најбливо посматра догађаје на Крити.

ЦАРИГРАД, 26 јан. — Службено се пориче глас, да је на Крити порасло незадовољство ради варадаба у Јермену и да су Русија, Инглеска, Италија и Француска предале Порту ноту којом захтијевају поправку фермана. На прогив, положај на Крити јако је добар, духови су мирни, сви мусломани и хришћани најбоље се слажу.

СРИЈЕДАЦ, 26 јан. — Различите се приче причају о затварању маја, а Панице. По једној којој се може вјеровати, Паница је затворен што је срамотно принца и владу. На састанку Паницину са његовим друговима, веле, сви су се сложили да ваља маћи принца и министре, само се не могућу сложити, кога да ставе на њихово мјесто. Паница хотијаше да позову патраг Александра Батенберга, остали предлагашу да се замоли Цар (руски), да им назначи књаза. Влади су потказали о тој жестокој расправи и одмах почеше затварати.

Из новина.*

Под насловом „Руске финансије“ доноси подслужбени биографски „Одјек“ овај уводни чланак:

Данашња финансијска политика руска, која је у почетку своје имала читаву школу својих противника, одржала је једну од оних побједа које на дуго времена остављају свој траг у животу народном; противица противника њених, да ће она морати погинути, остала су неостварена — на велику корист саме државе руске. За једно, може се рећи, врло кратко вријеме ова је политика не само успела да раздере ону мрежу, која се руским финансијама, њихову опадњу управо, плела

* У прошлом — 4-ом — броју стављен је, погрешком при предавању слога, крај од чланка „Италија“, списатељског у бр. 3-ем, који је још тада изостављен, те се није имао више ни спомињати.

нека се чо'ек гледа окумити с оним, кога у ређе виђа; јер се чо'ек о кума може лако огријешити, кад су у близини; па је греота, велика греота. — Боље ти се жеравом засути, него се о кума огријешити, овако заврши јадни мој покојни отац.

У миађага поговора нема. Речена би учињена. Чим је свануло, опреми се, те пут Нецијева; учиним све како ми отац заповиједе, и кремем кући.

— А прими ли се одмах тај Симо за кума? — зашта учитељ.

Како, болан, прими ли?!... Није онда било к'о данас, да неко каже: не ћу, не могу, и т. д.; већ кад би некога позвао за кума, примио би ти се са неким великим зазором... И...

— А за што ти отац рече, да га замолиш? — прекиде га учитељ.

Бога ми си, учо, смијешан!... Да што ће, него замолиш? Не ће казати: мораш доћи!... Ш'људма треба живијети онако, како бог заповиједа... Али је данас чудан овај нараштај! — Онда се, мој учо, поетило; онда се, — бож' опрости, — кум поштово више, него ли данас бог, па је бог и помаго, те је и рађало свега: вина, уља — к'о воде; а жита толико, да ве могу неке куће ни појести кроз цијелу годину. А данас?... Од тога нема ништа! Бог се на нас грешне расудио, па пушти'о међу нас неродицу; а има и за што... Е! мој учо!... Ето сваке године измтне грожда, к'о иће икад; а кад идеш тргаш, по чокотима све сама устолина. Па... — Није то тако, мој старина, — провикло га учитељ. — Ради ти, као што се њекад радило: чисти маслине, гњоји их у окопава; у реду режи, гњоји и окопанај лозу — његају је онако, како Бог заповиједа па ћеш видјети како ће и данас рађати. Данас се од тога не ради ништа; свак би хтио да господује, па напуштамо своје земље, да се трескот по њима шири!... Бог каже: ради ти, помоћу ти и ја.

— Имам право, учо, грешне ми душе! завста је тако, — уплете један сељак.

на страни и унутра под покорним искуњавањем налога од с ране политичких противника Русије, него је она и поремећене финансије руске могла толико да ослободи од притиска да је обезбједила стадио и сигурно побољшавање њихово у напредак. Руски паширини повад, који се до јуче кретао у својој кријевности међу двоје врло ниске границе, данас се већ толико опоравио да он стоји на далеко већој цијени и стоји сталније него што је стајао за ми го посљедњих година, од берлинског конгреса на овамо. То су, пореди се не да, успјеси од велике важности.

У једноме од посљедњих бројева нашега листа, а у допису из Петрограда, изишјет је тачно резултат ове финансијске политике руске Мјесто пређашњих дефицита, подбацавања прихода, и у прошлој и идућој години приходи дају вишак — одавно жељену ствар за руске финансије. Али најглавнија страна ове политике то је то, што је она ослободила руске финансије од редовних удараца и трзавица, који су јој спремани у разним противничким финансијским центрима, и што је руски кредит вањао стално и чврсто земљиште у земљи, која према њој не може гајити никаквих непријатељских тежња.

Од колик је ово важности по једну земљу, коју је иштрига и завјера са стране силно експлоатисала, извлачећи јој земљи идућој години приходи дају вишак — одавно жељену ствар за руске финансије. Али најглавнија страна ове политике то је то, што је она ослободила руске финансије од редовних удараца и трзавица, који су јој спремани у разним противничким финансијским центрима, и што је руски кредит вањао стално и чврсто земљиште у земљи, која према њој не може гајити никаквих непријатељских тежња.

Није тешко погодити да овоме крупноме успјеху лежи поглавито узрок у оној чврстој и непоколебљивој политици, којој је пут и правац дало Н. В. руски Цар и који, далеко од попуштања и бојазни према пријетњама, брижљиво чува достојанство своје земље и мир њен у времену, кад се многим непријатељима и ње и Словенства радо хоће да се противрају политике застрашивања. Она је олакшала једном даровитом и способном финансијци, као што је господин Вишњеградеки, пут на коме ће развити своју снагу и дати земљи толико тековина, колико се прије кратког времена није смјело ни помисљати.

Вјешити конвертирањем државних дугова овај вриједни финансијста нашао је земљи јевтинији кредит, употребивши разлику на корист државне касе, а отварањем нових кредитних пијаца за своју земљу, учврстио је ове дохотке и осигурао руским паширима већу вриједност, но што су је до сад имали. Тиме је спасао земљу од грдних губитака и дао јој могућности да данас у својој буџету рачуна вишак, оставивши дефиците, који су је тако дуго времена гошили из године у годину. Ну није у ономе ева заслуга г. Вишњеградеког за његову земљу. Мудра политика, коју он води дада

— Бе аферим и ко те родио! — додаде други.

— Причај ти, Станко, заночету ствар, — уплете пош

Е, па што ви причам... дош'о и исти'ести дан од мога поласка. Дошао стриц с рођацима — Јованом и Ђуком. Ја им — к'о миађи — прифатим коње, те се њима у коњаници, а њи' отац поведе уа огањ. Кад сам паширио коње, најјестим се на један кам пред кућним вратима, па мислим... у то ће мој отац:

„Ето, си срећом, наумно сам да га оженим. Истина — није престај'о, мог'о би још чекаати; а ја к'о велам; данас цијутра, ја сам заглавио; младост-лудост, може поернути; може поетати најјесрећнији чо'ек на свијету. А кад га окуњам, па нека још видим унутре у својој кући. — не жалим на ма' ме законани!“

„А одасле је цура?“ питање стрица

„Иа Мокр на,“ одговори отац.

„Чиговића?“ уплете брзо Јован. Паверим уши, к'о брзан, кад га пашица гоне; очи ми стану, срце ми се рашира у грудима, а хладан ме зној проби... — радознао, браћо, да чујем ко ће ми бити дућа стопаница.

Па то ће отац:

„Станоја Ушљобрке ћер — Савка —. То ви је препоручена кућа, а имућна је; једном ријечи: најјестиманија*) у цијелијем Мокринама.“

„А кад ћеш је претеновати, стрико?“ зашта Ђука.

„У име божје, цијутра,“ одговори отац.

„Кога је доба цура?“ зашта стриц.

Ту ми застаде дисање, да боље чујем.

*) Најјестиманија. — Стимин-а-а, долази од таа. la stima, stima, sf. giudizio od opinione sul valore d'una cosa o sul merito di una persona — prezzo d'una cosa determinata dal merito — opinione favorevole che si ha di qualcuno per i suoi meriti — lode — tenere in stima, stimare, avere in pregio — avere stima di una persona, avere un'opinione favorevole — fare stima di una persona o di una cosa, giudicare favorevolmente. (Vocabolario della lingua italiana Niccolò... di Tommaseo, pag. 1143). В. Р.

је државној благајни и других знатних прихода, утичући тако и с друге стране на општи напредак. Приходи су државни према расходима и према прошалим годинама јако скочили и то је дало могућности држави да увећа буџете појединих грана својих доста ојетно. Тако је привреди, просвјети и војсци скочно буџет. Нарочито је војсци ова околност дала прилику да развије своју снагу и да приступи тако важној реформи, као што је реформа наоружања војске. За цијело дакле финансијско стање земље финансијска политика г. Вишњеградеког и руске владе учинила је велике кораке напријед, које као што већ поменуемо не одричу ни противници Русије на страни.

Сваки напредак братског нам руског народа био нам је увијек драг и пријатан, па за то не можемо а да се не порадујемо и овој појави, њеном крупном напретку финансијском. Њена трговина и производња добиће онај полет и ону снагу, какви су у стању да у брзо допринесу неоцењиве користи и народу и држави. А то је гаранција да ће она моћи својим развојем дохватити се и оних поља, на која је слабо допирала и с којима је везују како узајајни интереси тако и словенске симпатије. У овом напредовању ми гледамо једно јако јемство да ће се и наши трговачки одношаји с Русијом знатно побољшати и доносити објема братским земљама неспорне користи, које од њега морају доћи.

ДОПИСИ.

Москва, 11 јануара. Знам да ће занимати ваше поштоване читаоце, зато узимам перо да вам пишем. У предјелу московском на Иверским вратима, у дивној и величанственој згради, у историјском музеју, на 28 децембра прошле године, отворена је археолошка изложба; а на 8 о. м. започеле су сједнице састанка руских археолога. Предмети те су изложени заузимају неколико површијех дворана овог превећ раскопног здања, које са својом историјском оригиналношћу привлаче љубопителство московске публике. Ово здање само је по себи доста интересантно, а кад се спољашња фасада са орнаментима доготови и усаврши, смијем казати, да ће бити најјешта и најукуснија зграда од свијех музеја у бијеломе свијету.

Превећ бих далеко отишао, а и скромни простор нашег листа не допушта, кад бих све потанко побљезио шта је на овој изложби изложено, зато дозволите ми да вам легитимно преставим најмању сијенку од онога што сам на изложби видио.

Све што пространа Русија има од најдревнијих времена, од каменог вијека, по свијем манастирима, музејима и архивама, све што је од највећег историјског интереса, све је то у историјском московском музеју ових дана изложено. Изложена је читава колекција руских старинских судова, међу којима има их сијасет златних и сребрних и од другог скупоцјеног метала. Ту је

„Не знам је, на моју душу“ — одговори отац. — „По причању, неће јој бити још двадесет и пет година.“

Кад ово чух, обеселих се; к'о помислим: јој двадесет и пет а мени тридесет, — управо једно за друго...

— Како си поч'о, Станко, нећеш никад свршити. У кратко нам испричај како се та превара збила, — прекиде га један сељак, истресујући сименију о клун своје опанчине.

Кад сте ме молили да ви причам, причаћу ви све с почетка; почео сам с најтањег, па ћу све редом до најдебљег краја; а ко није вољан слушати, ја му не крив... Душе ми, сад ћу прекинути!... — Пуштај ти њи', Станко; причај ти напријед, — рекоше једногласно пош и учитељ.

Добро дакле. Па што ви причам... Разговор је дуже трај'о, — разговарали су се о којечему, а највише о цијутрањем претеновању. Иза подужег разговора, приступи и ја к њима, у то дође ми и сестра с наше. Одем и намирим стоку; и, кад би све у реду, повратим се к њима. Сестра унесе ветеру. Вечараемо, и одосмо свако својој ложници.

Шјутри дан у ручање доба, крену отац са стрицом у претеновање а ја с двјема рођацима ишћерам коње у Диваде. (тако се зове нека наша земља), а сестра оћера у брдо. Не потраја дуго, кад ево ти наших просељана. Весели к'о икада. Одесмо им у сусрет. За тим ја, по налогу очеву, одем код стоке у брдо, а сестру оправим дома. У вечер доћерам стоку; вечерамо, и — одесмо сјавати.

Чим је зора праскала, стриц се оправис рођацима, и, поздравивши се с нама, кренуше на пут божји пут Херцеговине. Но одмакоше ми десетак ворака, рећи ће стриц:

„Кад ће бити то свадбе, Никола? Не ушитах те шта уговори.“

„О спасову“ — одврати мој отац. —

лијени избор руских старих хаљина предобро сачуваних, још од XVII вијека. На изложби је огроман број старинских стаклених посуђа и предмета из кости изјеланих. Читаве збирке свакојаких дрвених армана, скрпња, ковчега и кутија, на којима су, данас непознатом вјештином, урезане лијене груне љуцкијех лица, цвјетова и другијех украса и тако, да требаш читав дан на једном од ових предмета провести, па га ни онда нећеш помњиво разгледати колико треба. Нигда се доста не можеш начудити како је љуцка могла онако дивно и вјешто дрво изрезати и вјештине ум човјечи допрјети може. Старинских хаљина и мачева окованих златом и сребром има велики број и доста су, због своје свакојаке форме и величине, интересантни. Слика, икона, портрета, од најстаријих времена па до нашег доба, има мноштво и свакојаких, међу којима има их доста од велике вриједности. Разних црквених утвари, књига рукописних и штампанијех, свакојаких афреска и дрвених резбарја, све је то у великој мјаси. Затим долази велика збирка најстаријих предмета из хришћанског доба. За овим мношине крстова и разних златних и мједених црквених накита, украшених често драгим каменом. Све је то у изобиљу и од непроцењиве је вриједности. У трећој сали при уласку у историјски музеј, изложене су све древне и скупоцјене ствари руских главних манастира. Онај који је био у свијем музејима: римским, мљетачким париским, бечким, берлинским и т. д. па их помњиво разгледао и проучио, тај не може још имати ни појма о најмањем дијелу што је у трећој сали историјског музеја у овај час изложено. Осим старинске вриједности, оно што су манастири у трећој сали изложили, вриједиће милионе и милионе рубаља. Све драгоцености овога свијета рек би да су у овој сали стрпате. Овако се богатство само у Русији видјети може; не зашта на другоме мјесту. Одвећ су занимљива и стара руска одјела и женски и мушки старински накити. Има их много од велике вриједности, било историјских, било по својој богатој грађи. И данашње хаљине руског сељака доста су лијепе и богато извезене, па и накит сељачки, мушки и женски, доста је богат; али при овим хаљинама те су у музеју изложене, нијесу ни налик. По стварима те су у музеју изложене зашта се вјеровати може: да је Русија са својим богатством неиздржива!

Сви изложени предмети, ако и не узмени у обзир дубоку дрвност која је над њима протекла, прекрасно су сачувани. За све тачно разгледати што је у музеју, требао би читавијех недеља а можда и неколико мјесеца, па да стечеш прави појам о овој великој мачи разних предмета и укусијех накита, којима су се стари Руси и Русиње китили. Човјече знање обогатило се мноштвом новијех наука, учињело је зашта велики корак напријед у свакој струци науке, али гаје се у нашем времену може наћи онако кривајеве какве су биле прије, онаког посуђа, онаког скупоцјеног оружја као што је било у стара

„А буде ли какве промјене, поручићу ти, немај брже.“

„Збогом!“

„Збогом!“ и ту се растадосмо.

Вријеме к'о вријеме — дан за даном, па и св. Сине на кућни праг. Дош'о стриц с Јованом и Ђуком; дош'о и кум Симо; а оближњи пријатељи придоласаху. По што вечерашне, савјетоване се читав' са'т: ко ће бити ћевер уз ћеворку, ко ћевор од дома, ко — барјактар, ко — војвода и т. д. А ја к'о из прикрајка, из једне боше — гријета је лагати — уживам слушајући... Е, није шапа, од цијутра постајем чо'ек!...

— Није доста, Станко, да се неко ожени, па да постане чо'еком; већ мора имати снагу, и од снага снага, и сто декина — па тек онда да је чо'ек, — као што су наши стари говорили.

— Немојте га, оче Адаме, нека прича заночету ствар, — уплете учитељ, пуштајући густе димове „хаване“

— Дед ја, Станко, — говораху сељаци.

Па што ви причам... започе мој отац наређивати ко ће за шта: онај за ћевора, онај за првијенца, онај за појводу, онај за барјактара и т. д.

„А ја ћу“ — вели — „за старога свата; па да видите шта се стари сватови! — Ти ћеш, Виде, гледати, да све у реду буде; а имаш и помагачица; само нази, да није штете, и весело ми невјесту дочекај знаш!... Исте ријечи говораше покојник, бог да му душу прости!“

За тим је прич'о много и много; шалио се са сватовима, к'о да му бијаше двадесет и пет година. — Ђевојке су савијале ките за сватове; сестра је зачињала пјесме... Станте!... ако се сјетим... казаћу ви једну... Ха!...

Ураст'о боре зелени...

Младосмо Станку пред дворе...

Пуштио гране сребрне...

По њима лаше злаћено...

Долетну сиви сокоде...

Гране му крши и ломи...

времеа? Стари Руси удешавали су своје куће, вас свој најчистији и хаљине, прам потребама климата; док данашња глупа „мода“ облачи у исте хаљине и Русе на сјеверу, као и нас на југу. На жалост данашњи српски нараштаји труди се окружити самога себе страним производима, да метар омашине туђе свите, исплати пуном врећом домаће вуне; а за пар чизмица шаље у туђину цијелу говећу кожу. И ово се зове напредак XIX вијека!

На овој изложби има много поуке и за нас јужне Словене; на њој може се виђети колико је укуса било у пређашњој ношњи и накитима, а колико га је мало данас, од кад почесмо и пуце на кошуљи из туђине добављати. Имућнији Руси могу и за модом шљедовати, јер Русија свакојком индустријом — па и са „модним“ производима — сваки даном цивилизацијом кораком напредује. А сви јужни Словени, а ми Црногорци? А.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Четиње, 27 јануара.

(Из Двора.) Његово Височанство Господар и Књаз повратио се у недјељу вече, 21. о. м. из Подгорице на Ријеку Црнојевића.

— Његова Свјетлост Књаз Петар, пошао је у уторник 23. о. м. на Ријеку Црнојевића, откле се уједно са Његовом Свјетлосту Књагињом Зорком и ађутантом Н. В. г. А. Николајевићем, у сриједу по подне повратио.

(Г. П. Д. Вурцел) секретар царско руског посланства, повратио се у четвртак послје подна из Даниловграда на Цетиње.

(† Миши Димитријевићу) учиниће пријатељи му посмртни спомен, на три јерарха, послје службе бојске, у влашкој цркви. Позивају се сви пријатељи и поштоваоци непрежаљеног покојника, да дођу на парастос.

(Духовне проповиједи изван цркве.) У неђељу 28. говорниче бесједу ученик III-ег разреда богословско-учитељске школе Илија Ђурашковић, „О светој летурђији, њеној важности и користи и хришћанина“, а критиковаће бесједу Риста Поповића од прошле недјеље Лазар Перовић. Апостол ће толковати Марко Поповић, а Јеванђеље Лазар Јовановић. Бесједници Ристо Поповић и Јован Јоветић обдарени су књигама.

(Дар црногорској сиротињи.) Г-ђа Аделаида Јушкова, рођена ба-

ропеса Жомини послала је, уз много срдачно писмо, 2747 франака на расположење Његова Височанства нашега Господара и Књаз, да се подијели црногорској сиротињи.

Царско руско вел. посланство у Цариграду послало је, у корист црногорске сиротиње 700 франака скупле-них од побожних прилога у цркви посла-нства, иза проповиједи што ју је настојатељ отац Арсеније изговорио.

ЧИТУЉА.

У тренутку живе потребе за издржање народних права, кад и кад се појављују личности, које се као дивови подижу из средине других жарким сјајем јуначког срца и благаородних својстава душе, да, као свијетли метеори, својим блијеском помраче хиљаде хиљадама небесних тијелеса око себе. Али и сијевање и блије-сак најогромнијих метеора потпадају сили природе бојске и суђено им је жалостан оставити за собом мрак. Такав неумитан удес постижава и највеличанственије створење бојске, па и највеће јунаке — код малијех и великијех народа!

Прошасте недјеље разнила је брзо-јавна жица у све крајеве пространог Сло-венства црну вијест, да је у ноћи 14-ог јануара на обали Црног Мора, у Одеси, испустио племениду душу најбољи руски војсковођа: генерал-ађутант православнога Цара и генерал од инфантерије.

Теодоръ Теодоровичъ Радецкий.

О. О. Радецкий, родио се 1820 год. у Казану, дакле био је у 70-ој год. живота. Пошто је изучио Петроградску инжењерску академију, ступио је као официр у војску. Год. 1849 учествовао је руском војском у рату протн побуњенијех Маџара; иза тога служио је дуже времена у Кавказу. Год. 1860 постао је генералмајором, а 1868 фелдмаршалајнтантом и заповједником VIII корпуса руске војске. У рату за ослобођење јужнијех Словена 1877-78, генерал Радецкий стекао је славно име код јуначке одбране у тврђави Шинке. У истоме рату заповједао је генерал Радецкий осим кор-пусом руске војске, којим је 15 јуна прешао преко Дунава. Уједно са Скобелевим и Свјатополк-Мирским заробио је цијелу војску Весел-пашину. Сјајној побједи руске војске, и генерал Радецкий много је допринио. Год. 1882 био је именован генерал Радецкий заповједником војске: прије у харковском, затим у кијевском војничком котару, гдје је стекао највише симпатије не само у војеним круговима, него код свијех слојева оног народа био је најомиљенија личност. Војнички највиши кругови бројили су генерала Радецкого, као усавршено практична и теоретична војсковођу.

Међу простим војницима, име генерала Радецкого, спомињало се вазда са благо-словом.

Уз славна имена: генерала Гурка, Тотлебена и Скобелева, и име генерала Радецкого, узимало најљепшу страну у војено-руској историји.

О. О. Радецкий, провео је вас свој живот у војеној служби; уклањао се вазда од других дужности, а највише од адми-нистративних. Вазда му бјеше ријеч: „Ја сам војник, а не администратор“. — Назад неколико мјесеца, генерал Радецкий, оста-вио је мјесто за овједника над војском у кијевском округу, у којој дужности нае-лиједио га је генерал Драгомировъ. Био је именован чланом државног савјета. Оста-так својих последњијех дана био је од-лучио генерал Радецкий спокојно провести у Одеси, али је провидност бојска одлучи-ла иначе!

Не само у Русији, него у свијем круговима цијелог свијета гдје се јунаштво цијени, словио је генерал Радецкий, као најбољи јунак. Самртни остаци овог сла-вног војсковође, сахрањени су 19. о. м. у Одеси.

Крунисаној глави доворним вијенци-ма за многа јунаштва којима је посео пу-теве у тешкој и претешкој борби за осло-бођење Јужног Словенства, над гробом Теодора Теодоровича, Србин су-зним очима кличе: Мир праху твојему, велики словенски јуначе за словенску правду. Слава ти вјечна!

МАЛИ ГЛАСНИК.

Петроградски дописник „Рол. Сор.“ описује сјајни напредак руске војске у последњим годинама. Ради што брже мобилизације усавршена су преносна сре-ства на свим стратегичким железницама које воде на западне границе, а то ради што игда тачније и брже мобилизације. Осим већ готовијех и јавноме саобраћају предатијех железница, спрема се градња новијех железничких путова к западној стра-ни руске царевине. Један дио руске војске примакнут је ближе западним границама, да се избјегну невоље, којима је скопчана мобилизација услед огромног простора ца-ревине. Сви је војска снабђена извреним артиљерским материјалом. Трупце које су у тој цијели повучене са Кавказа замјењене су новим батаљонима резервних кадрова, који изnose до 20 пукова и који би били у стању да држе Малу Азију у шкрињу, а зато би наши велики ослонац у Каршу. Западне руске границе имају заштиту у тврђавама: Брест Литовски, Ивангород, Варшава и Новоросиском. Последњих неколико мјесеца послат је у приетаништа Црног Мора велики број топова. Новом војничком организацијом појачаће се руска војска са 40,000 војника. Поморска сила Русије, која је последњих година јако напредовала, појачаће се скоро са неколико велики бродова и великим бројем торпедоа.

— Вијести из Петрограда потврђују да се је Русија опрла италијанском протек-торату у Абисинији.

— Римски лист „Osservatore Romano“ оповргава вијест, да су за пок. војводу од Аосте тражили Папин благослов и да му га је Свети отац дао.

— Српски црквени конгрес за избор новог патријара, састат ће се на 12 априли у Српјемским Карловцима. За владин комесара одређен је барон Федор Николаић.

— На Криту се боје, да ће у унутраш-њости оног острва букнути општи устанак. Имућнији Турци иселише се, а остали поса-криваше се у тврђаве.

— Паробродском друштву, Кнеза Гагарина, српска је влада одредијела годишњу субвенцију од 30,000 франака. По налогу српске владе, дописницима стра-ничјех листова неће се ослен дозвољавати да дешене из Земуна шаљу, него непосредно са београдске телеграфске станице. Иначе им се пријети да ће их из Србије изагнати.

— Подадмирал Кроммер, један од најславнијих часника у руској војеној мор-нарици, именован је заповједником руског ратног бродоња у Црном Мору.

— У позоришту у Ници, било је на престаји Глинкинске опере „Жизнь за Царя“ најодушевљенијих демонстрација. Послије трећег чина морала се уз саило клицање: „Vive le Tzar“, поновити руска химна а за тим Марсељеза. Кад је пјевано „Боже Царя храни“ сва је публика поуста-јала на поге и епак је кану скинуо, а кли-цање: „Vive le Tzar“, „vive la Russie“, „vive la France“, трајало је све докле се народ није кући разишао.

— По царској заповједи подигнут ће се у Рени, гдје је руска војска 1854 године прешла преко Дунава, споменик пок. руском Цару Николи I.

— У једној изборној скупштини у Честеру, држао је Глестон говор, у ком је изразио своје негодовање ради неспоразума између Енглеске и Португалије. О поштувању Солсберија, рекао Глестон, да неће говори-ти. Глестон се жалио и на Туску ради не-реда у Криту и Арменији.

ДОМАЋА ЧИТУЉА.

Јављамо, да је преминуо прости вој-ник, јунак, Зрно Рашков Брњасић из села Бријестова на неколико дана пред новом годином, те не можемо пропустити, а да не проговоримо коју о покојнику.

Покојнику било је близу 40. год. Сло-бодно се може рећи, да је био јунак на љутим разбојничким, гдје је кушао своју јуначку срећу. То се види из већијех рана, што их је понио са јуначких међана, кроз ратно вријеме сијекући непријатељске гла-ве, то свједоче и више ордена који му ресаху његова јуначка прса. Није сувишно овозико рећи о овоме јунаку, јер кад би-смо ређали његове врлине кроз битку има-ло би перо да више пише.

По ово жалости! наком себе остави 2. сина луда сиротина који немогу помоћи

А лише траз и бери...
Кад виће Станко делија...
Стаде ми стр'јељат сокола...
Стр'јељцом — златном перајцом...
„Немој ме, Станко, стр'јељати!...“
„Кад дође данак година,
„Ти беш се молит' соколу:
„Соколе, брате мој мила!...“
„На Дунај воду полети...“
„Крилица воду застави,
„Да прођу моји сватови,
„И ја са л'јепом ђевојком.“*)
Еј, пуство оно доба! дивно ти бијаше!...
Кад га се и овако стар сјетим, крв ми узанре у овим мојим старим, изнемоглим жилама!...

На што ви причам... ту се јело, пило и веселило све до пред саму зору. Неко се боме мало и населио, а неко је дочеко будан и задње кокоте. Чим се одјутрило, — сваки зна шта га чека, — сваки крену за својим послом: сватови се наређују; сестра се узврџела, узврџела, — а није јој ни лако било — све јој је на врату; а и ја се мало друно, преблачим се, није шала — иде се на вјенчање... Е... у то и сватови кренуше. Искупило се на гувно мало и велико — мним цијело село — на подрављају сватове за еретна пута. Ту се пјева лубарда... Веселе, браћо, право веселе!... Ала сам се баш овбиље женио!... На онда су и били прави сватови, а не ко данас: крену се тројица, легиња, највише седмиња; путе путем, к'о да им је ко очеве покло. А, за право рећи, — данас нема ни оружја: одијеше га, или боље рећи: јамине га данку на видину... А ће се не чује пушке у сватови, ту је све мукло... На можда ћете и ви, ђецо, када и имати... али ја јадан не ћу дочекати!... Еј, јадно наше оружје!... Богу плаћали!... Зар са оне шакве људи да страда цијела јадна наша Вока?!... На зар не би боље било, да

су мнозиу наших сељана оног јутра, кад су им оружје одузели, на самртну постељу прострали, па да више не гледају суца ни мјесеца, — него што су им оружје — њи'ово живјење — одузели, и тиме их у пуство, празној кући, без ичега оставили, да се злопате са својим укућанима?... Ето Митар Николин, Јован Петров, Пуре Ђуров, — зар су имали ичега, до оружја? Све њи'ово сем оружја није вр'једило сто и педесет тал'јера... А оружје?... Гр'јешне ми душе, кнез, — који се рачуна најимућ нији... а ево га жива, није им'о оружја, каква је који од њи' им'о. Веле — у њи' тројце ваљало је оружје, — да га брат брату даје, — нет до шест стотина тал'јера — Па се још њеки чуде што наша јадна мнадеж оставља своја огњишта и сели пр'о мора у туђ вилајет! А ја се, ђецо, гр'јешне ми душе, не чудим. И ја би' се, да сам мнађи, отселио макар у ђавољу кућу, — само да не гледам овај јадни, несретни народ како с дана у дан пропада, и да не слушам клетава његовија'. — Рећи ће ми когађ од вас: „па шта ће коме оружје? не ће гледати пушак кад огладни“. Али, ђецо моја, ако је гладна година, заложу ч'о'ек оружје, па изими своју чељад... А данас?... цркви на средато пута — не да ти нико ни пребијене паре, ако немаш залага, или добра јемца!... На како ћеш да...
— Није ни тако, старина мој! — Ув'јек је било људи и биће их: наћи ћеш пријатеља, кума, компију, или макар кога који ће се за те јемчити, — само ако си пошт'и човек — пресејече га учитељ.

Еј, мој учо!... Знаш што 'но кажу: Течко мени и по брату моме, ако немам у тобоцу своме! — И занета је тако. — П' онда је и било људи. А дан данас нема више овије' људи старога кова, који бине уз право за несреће наше проговорили онђе, ће треба; па најпошље и живот свој за народ жртвовао!... Ондар и' је било — велим — а данас и' нема; јок боме! — Зар би данас радили жбири шта раде, да

је данас људи каквије' је некад било?... Е, ђецо моја... не би, бојју ви вјеру по седам пута даван... У средато бијела дјана ишћерају јадноме ч'о'еку благо из обора, па ш њим у довију!... Да, права мука не ће никад погинути, али је доста јадноме иксану што има главобоље, докле поп, кнез, — који ли враг, — не посједочи истину, и оне не увјери, да је домаће благо. — П' онда, ђецо моја, друго је и вр'јеме било... А како је данас?... Еј, куку, људи! — Добро ти оно мало прије рече, учо, да се све мијења по околинама...; како ли оно рече?...
— По околнштинама, — дода учитељ смијући се.

По околнштинама, да; па по чему било, завста мијења се.

— Прекините. Доста је било тога разговора. Причај, Станко, како се сврши та твоја женидба, — рече поп; за тим намигну на учитеља у знак молбе, да ћути, да се не би опет унлео са Станком утакву нову полемику.

— Дед, Станко, причај напријед, — дода учитељ.

Е... ђе сам оно ост'о?...
— Како су сватови пошли по ђевојку, — дода поп.

Да, да... По вјенчању кренемо кући. Ја сам препр'јечно пут, и прије сватова стигао кући, и помого' сестри што-шта од кућније' послова опремити. У неко доба зачу се пред кућом пјевање ђевојака. Изађем на врата, кад сватови уз поље: пјевају, лубардају, играју пре'о поља к'о иће бијесни (а мало и навашени): барја-ктар се поп'о на један'станац, па вије барјаком; остали сватови — сви осим ђевера — играју 'ро пре'о поља, да и' бијаше милина погледати. Кад стигосе, сестра закуену невјесту; свати посједаше око приправљеног стола, а невјесту пове-доме ђеверови за па но се за њу припр-ављени ст'о. Ту се јело пило и разговарало о којечему. На пошлетку рећи ће отац, држећи у руди један комад говедине:

„Ала, људи, како превари ово меса! Виђаше се — никуђ боље; а из пињате — ево какво је — црно к'о земља!“

„Нека што те то месо преварило, а ма те друго преварило“ — одговори му стриц.

Неко ч, неко не ч; а ја к'о не разбирам о чему је говор. И даље се пило, веселило — све до поноћа. Шјутри дан, ја сам намири'о коње у коњушници, а стриц с Јованом изаш'о у обор. На што ће Јован стрицу:

„Оче! о чему оно јучер бијаше разговор, кад ти рече стрицу да га и друго месо преварило?“

„Не види, сине!“ одговори стриц. „Нијесмо ми ову цуру претеновали, него другу — јамачно њену мнађу сестру —. А кад ову јучер изведосе погледах на Никољу а намигнух му пут ђевојке; а он ни ријечи. Мислим сам собом: кад не збори он ништа, е ћу ни ја, па мирна осна!“...
Све ја то слушам. А шта ћу да радим? Не познавах ни ње, ни њене сестре. Ову ми је отац дого; он задовољан, па и ја. — Остах при овој, и никада о овоме не проговорих покојнику, ни никоме дру-гоме за његова живота.

Живно сам с покојником у миру и љубави. Бог нам дарова три сина и д'је ћери. Отац ми умрије; али је дочеко да издахне на рукама свога учучета, к'о што ћу и ја, само ми, боже поживи Марка и Спасоја.

Сунце је мал' да не за Штрбину залазило; звона на торњову црквеном огла-шаваху њену смрт; а Јовови гости устајаху, захваљивајући се домаћину на части.

Већ се бијаше почео и сутон хватати. Све се стипало — типина цијелом природом; само сте могли чути учитеља, гдје, прела зећи мимо црквено гробље, вели оцу Адаму: — Вајај, оче, не бих се ја тако женио, као тај блажени Станко, — па макар се никад не оженио.

Поп је нешто прогунђао, прекретивши се и — нестале их иза црквене оградe.

*) Попут ове, ваљан се сватовека пјесма у 1-ој кн. Вуковијех народних пјесмама, стр. 41, — само што је ова потпунија. В. Р.

од руку и ногу, а примили су их стричеви да се о њима старају, да их ране од глади не пуште да саму. Бог, који их је дао, промишљао о њима, па и онај ће бити сретан, који ће им бити помоћник и пружи им помоћи, да од глади не самру: Чини добро — наћеш га — вели наша стара пословица.

Да је занета стекао себи заслуга, види се отуда, што је на покојничком долазило небројеног народа са свију страна, те кроз 6 дана јунака жалио, а у част куће Брвасића. Тога ради не можемо пропустити, а да тога не заблагодаримо свијема еродницима и пријатељима, и у онште свијема, који су били учесници ове жалости, оплакујући, нашег брата Зрипа. — Лака му брдека земља, а спомен међу свијем народом.

Јунаку вјечна памјат.

Вјелонавлић, 11 јануара 1890.

Ожалошћени:

Стричеви: Вучета и Димитар Брвасић.

Браћа: Томица, Гавро и Живко

МИЛОША ЈОВАНОВИЋ.

РАЗНЕ БИЉЕШКЕ

(Електрична биљка.) При свршетку прошле године нашли су у Индији неку врсту траве, која судјелује на магнетичну силу у даљини од 6 метара и чим јој се магнетична игла више приближује, тим на њу има вишег уплива. Ова чудновата трава нема у свако доба лива једнаку моћ. Око 2 часа последије подна највише је осјетљива, а најмање око по ноћи. Кад се приближује олуја знатно се повећа њена осјетљивост. Кад киша наилаз покупи се, рек би даће усакнути, а то се исто онака и ако је од кише заклоњена. Више пута подјелује ни мало и ако јој се лишће кида. На овој биљки није нигда виђети ни тпце ни бубице.

покојници из 1889. године.

(Срби покојници у години 1889.) Знатније и познатије личности, које је неумитна смрт ове године покосила и истргла из народа српског ово су: Јоца

Димитријевић (адвокат у Модошу); Миша Јанковић (књиговођа кикиндеке динстритске штедионице); Душан Стајић (свршен гимназијста); Др. Сава Петровић (санитетски пуковни и лични лекар српског краља); Јосип Лазар (трговачки агенат); Јован Папаотовић (уважени негда трговац новосадски); Мио Љубибратић (некадашњи вођа устанка у Херцеговини); Др. Павле Трифунац (министарски савјетник у министарству унутрашњих послова); Лазар Николић (умируљени учитељ и српски сликар); Јован Нико В. Семикалушки (добротвор српске књижевности); Борђе Трико Борђевић (бугарско српски добротвор); Вла

дислав Вујовић (српски државни савјетник у миру); Анто Даковић (црногорски војвода); Мита Рошуровић (народни добротвор); Шпиро Покрајац (свршен техничар); Милан Јовић (уважени трговац Кински); Јулка Михајловић (учитељица у Сенти); Јован Павловић (парох ивијски); Лазар Влаховић (адвокат у Кикинди); Јанићије Поповић (професор богословије у Биограду); Настас Петровић (народни добротвор); Ристо Шантић (уважени трговац мостарски); Милан Вукчевић (правник); Данило Недејковић (књижевник српски); Борђе Христић (шуман босански); Александар Жетарац (секретар босанске финансијске управе); Димитрије Лазар (народни добротвор); Јаков Игњатовић (српски књижевник); Драгиња Радовановић (прва српска учитељица); Шандор Гавански (уважени грађанин бечески); Петар Морокванић (трговац сомборски); Урош Милутиновић (прота митровачки и српски књижевник); Јован Матић (краљ. јавни библиотекар у Н. Саду); Арсеније Чарнојевић (потомак патријарха Арсенија Чарнојевића); Милан Срданов (парох шовски); Станко адонић (црног. министар спољних послова); Др. Душан Поповић (кикиндски адвокат); Стеван пл. Бота (познати зволицвац); Стеван Савић (бечерски адвокат); Јован Панић (учитељ у Падеју); Коста Бокшап (началник и добар родољуб); Бура Пауковић (паровачки начелник); Урош Вучерић (парох чурушки); Митар Пламенац (црногорски дипломата); Јован Иваншевић (српски композитор); Др. Петар Михајловић (адвокат земунски); Миша Димитријевић (књижевник публициста и власник „Браника“); Александар Јекић (новосадски занатлија); Јевта Тенић (новосадски трговац).

Устраном свијету умрле су

у год. 1889. ове познатије личности: Рудолф (нашљедник пријестолоа аустро угар. монархије); Кардинал Ледоховски (пољски родољуб, архиепископ Позан-Гнезна); Густав Вилхојн (посланик и преједник клуба владине странке на угарском сабору); Јован Попазу (румунски епископ у Карансебацу); Жоре (француски министар морине); Илија Храпиво (учијатско крижевачки владика); Јанко Јурковић

(одијељени савјетник у просвјетним одјељењу у Загребу); Гроф Петар Шувалов (руски државник); Џон Брајт (инглески државник); Алфонс Шеврељ (чувени књижевник); Федике Парчетић (велики жупан новосад.); Матеј Цагала (словеначки родољуб и књижевник); Рајнер Салватор (надвојвода аустриски); Ладислав Ковач (квезгор посланичке куће угарског сабора); Гроф Димитрије Андрејевић Толстој (руски министар унутрашњих послова); Гроф Алфред Потоци (некадашњи аустриски министар преједник); Јован Пауер (столно-биоградски католички владика); Н. Шедрин (руски књижевник); П. Т. Чернишевски (руски књижевник); Јан. Јесенски (словачки родољуб); Ј. Т. Милер (познати славенофил и књижевник руски); Роберт Хамерлинг (њемачки пјесник); Јулије Ровици (мађарски пјесник); Микел Амари (талијански државник и историк); Иван Кукуљевић Сакцињски (хрватски историк); Барон Јосиф Филиповић (командант Чешке); Адолф Вебер Твалчевић (хрватски књижевник); Александар Бонац (канадски католички владика); Коломан Ведеквић (угарски министар за Хрватску); Бенедето Кајроли (бивши талијански министар преједник); Андреј Александровић Крајевић (чувени руски публициста); Барон Манфрони (вице-адмирал аустро-угарске флоте); Макс Лајдесдорф (чувени лекар умоболних); Емил Ожје (чувени француски књижевник); Фридрих Пенги (мађарски књижевник и журналиста); Мирко Шухај (српски судија у Будимпешти); Карл Милер (њемачки књижевник); Димитрије Иванович Кузнецов (адмирал руске флоте); Кардинал Гангабауер (бечки митрополит); Др. Анте Ковачић (хрватски књижевник); Имре Виши (мађарски новинар); Гроф Павле Драшковић, Гроф Алоја Карољи (аустро-угарски дипломата); Терезија (бразилијанска царица); Барон Алфред Кремер (некадашњи аустриски министар); Август (цариц њемачка); Кнез Карољ Ауерберг (бивши аустриски министар преједник); Сергеје Петровић Боткин (чувени лекар руски); Е. С. Зволански (руски генерал).

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Преподобни Господин отац Петроније Рајчевић, управитељ манастира Острога, на Свето-Савској-свечености у Острошкој школи, даровао је 7. фиор. и 10 комада лијепијех књига добрим и сиромашним ученицима ове школе; за које му у име своје и својих ученика овим искрено благодарим.

У М. Острогу, 14 јануара 1890.

Учитељ.

ЗАХВАЛА.

Приликом Светосавске свечаности добровољним новчаном прилозима потпомогли смо „школску библиотеку“ г. г. Његова пресвјетлости прабискупу барски Ш. Милиновић са 2 наполеона; Мусто Бећов, кмет, са 1/2 наполеона; Илија Г. Поповић са 1/2 нац.; Др. Ђ. Петковић са 25 ф. а. вр.; Иво Новаковић, командир са 1/2 нац. Кап. И. Ђокић са ф. 1.; Кадрија Усеин Сишца са ф. 1.; Васо Вукотић, свештеник са ф. 3.; Сава Поповић, свештеник са фиорина 2.; учитељ Рађеновић са ф. 5.; учитељ Пенезић са ф. 5.; г-ца учитељица са ф. 5.; Васиљ Дабановић, штеар са ф. 5.; Јово Поповић, секретар окр. суда са ф. 3.; Т. Хајдуковић са ф. 2.; В. Рађеновић са ф. 1.; Стево Новаковић са ф. 2.; ано Пивић, телеграфист са ф. 5.; Ј. Вретенчић перјаник са ф. 5.; Бура Г. Дабановић, љак са ф. 2.; И. Триетић са ф. 2.; О. Метод Радић са ф. 5.; В. Милиновић, трговац са ф. 3.; В. Загарчанин, трговац са ф. 1.

Више именованој господи на њиховим племенитим даровима, потпомогла управа изјављује овим путем тогду захвалност, — желећа да и у напријед остане у срцима њиховим тежња и љубав за школу и њен напредак.

Нека је уз ово речена особита благодарност Његовој Пресвјетлости прабискупу Милиновићу на његовом дару, којег примисше ученици (ице) приликом Св. Савске свечаности.

У Бару 14. Јануара 189.

Управл. школе.

О Г Л А С И.

Као трговац с радњом на Ријеку, подијелио сам се с мојим старијим братом Павлом Николом Камзи како у нашој трговини, тако и у имању, и да мој старији брат Павле остаје сам власник од свију наших дугова трг. вине робе, бутиге и наши фирме која је до данас била: Павле и браћа Камзи, а сад само: Павле и Камзе, па да би наши појеритељи и пријатељи знали ову нашу дубу, износим то на јавност.

Ријека, 31. децембра 1889.

с поштовањем:

Гашпар Николо Камзи.

О Б Ј А В А.

Број 1148

Министарство финансије даваће се на лицитацију на дан 15-га фебруара 1890.

Контрат ће се дати опоме, који се за најнижу цијену обвезе набављати из иноземства морске соли, добре врсте, прегодишњене — по мостри која се налази у канцеларији Министарства Финанције, — и предавати је у државне магацине: на Плавницу, Ријеку и Вир.

Контрат ће се учињети за осам милиона килограма (да се предају у течају времена које ће означит прилици) три до четири године од прилике.

Влада књажевска тражиће од подузимача, 1000 наполеона кауције, у готовом новцу, или шест стотина хиљада килограма соли као депозита у магацин. —

Они, који би жељели лици-

тирати морају се на горе означени дан пријавити у канцеларији министарства финансије, гдје ће се држати лицитација.

Цетиње, 15. децембра 1889. године.

Канцеларија Министарства Финанције.

О Г Л А С И.

ЈЕФТИНЕ, ЛИЈЕПЕ И ОДАБРАНЕ

КАРОЦЕ

по 170 фиорина а. вр. и скупље. Лака кола, Фајетони, (Mylord), батари и затворена кола, као и мртвачка кола налазе се вазда готова у највишем избору. Цјеновници свају се бесплатно.

ЈОСИФ БОГДАН

фабрикант кола у Будапешти.

Фабрика: Pfafengasse № 10—12

Стовариште: Museumring № 10—19

i Pfafengasse № 7. —

(5—10)

КУПУЈЕМО

употребљене и неупотребљене црногорске поштапекке марке, особито ријеткости. Понуде са „Н. К. 2289“ ва G. L. Daube & Co Köln a/Ph.

Број 32.

О Б Ј А В А.

Петнајести фебруара ов. год. продаваће се на јавном инканти у канцеларији ове Управе продаја говеђег меса за ову Варош.

Услови контрата могу се сваки дан виђети у поменутој канцеларији.

ЦЕТИЊЕ, 24. Јануара 1890.

УПРАВА ВАРОШИ ЦЕТИЊА.

О Г Л А С И.

БЕЧ. ГОСТИОНИЦА И РЕСТОРАН БЕЧ.

„КОД БИЈЕЛОГ ВУКА“.

У сриједи унутрашњег града, према грчкој цркви, на сто корака од Стеванова трга, од главне царинарнице, паробродске станице и поште.

70 лијепијех камара, од 1 франка и 50 сант. дневне и 24 франка мјесечно. Потпуно издржање 80 франка. Права бечка кухиња. Домаћи говоре француски, руски, српски, бугарски, инглески и италијански. Послуга бесплатна. Потпуно моли путнике, да к њему долазе.

Антоније Суц.

гостионичар и ресторатер.

(1—10)

Они који заузимају угледније мјесто у друштву, могу себи набавити виши приход учествујући редом у разним вретима умјетности, науке и индустрије. Умољавају се да уште своје понуде на ову адресу: Expédition centrale de annonces G. L. Daube & Comp. Francfort sur le Mein. Pour le Directeur R.

(1—2)

Биљетићи бијели, (Посјетне карте) за чиновнике, трговце и ко год жели у ма кој.ј величини, може добити готове код Карла Ђиљена на Цетињу.